

CUPRINS

Cuvânt înainte	13
-----------------------------	----

CAPITOLUL I

Reglementarea europeană a drepturilor pacientului

1.1. Pacienții și drepturile omului	19
1.2. Dreptul la sănătate – drept natural al omului	23
1.3. Declarația promovării drepturilor pacienților în Europa, Amsterdam, 1994	26
1.3.1. Drepturile omului și valori în îngrijirile de sănătate	27
1.3.2. Informarea	30
1.3.3. Consimțământul	34
1.3.4. Confidențialitatea	37
1.3.5. Îngrijiri și tratament	40
1.4. Carta europeană a drepturilor pacienților, Roma 2002	42
1.4.1. Contextul juridic și social determinant în adoptarea documentului	42
1.4.2. Drepturile fundamentale ale cetățenilor Uniunii Europene și drepturile pacienților	46
1.4.3. Drepturile pacientului și reglementările internaționale	47
1.4.4. Conținutul Cartei Europene a Drepturilor Pacientului	49
1.4.4.1. Dreptul la măsuri preventive	50
1.4.4.2. Dreptul de acces	51
1.4.4.3. Dreptul la informare	52
1.4.4.4. Dreptul de a consimți	52
1.4.4.5. Dreptul la libera alegere	53
1.4.4.6. Dreptul la intimitate și confidențialitate	55
1.4.4.7. Dreptul de a fi respectat timpul pacientului	55
1.4.4.8. Dreptul la respectarea standardelor de calitate	56
1.4.4.9. Dreptul la securitate	59
1.4.4.10. Dreptul la inovare	63
1.4.4.11. Dreptul de a evita suferințe și dureri nejustificate	63
1.4.4.12. Dreptul la tratament personalizat	63
1.4.4.13. Dreptul de a se plânge	64
1.4.4.14. Dreptul la despăgubiri	65
1.5. Drepturile cetățeanului european	66

CAPITOLUL II

Considerații privind aplicarea drepturilor pacientului în sistemul juridic național.....

69

CAPITOLUL III

Dreptul pacienților la asistență medicală transfrontalieră în contextul liberei circulații a persoanelor

3.1. Necesitatea adoptării unui cadru legislativ	79
3.2. Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene. Cauza Watts.....	81
3.2.1. Situația de fapt în cauza Watts	82
3.2.2. Contextul juridic European la data pronunțării Hotărârii Watts.....	83
3.2.3. Principiile referitoare la asistența medicală transfrontalieră rafinată în Hotărârea Watts	85
3.3. Principiile Directivei 2011/24/UE	86
3.4. Obiectul și domeniul de aplicare al Directivei 2011/24/UE	89
3.5. Relația Directivei cu dispozițiile Uniunii Europene	92
3.5.1. Relația Directivei 2011/24/UE cu Directiva 89/105/CEE	92
3.5.2. Relația Directivei 2011/24/UE cu directivele privind dispozitivele medicale.....	94
3.5.3. Relația Directivei 2011/24/UE cu directivele privind protecția și prelucrarea datelor personale	97
3.5.4. Relația Directivei 2011/24/UE cu alte dispoziții europene	99
3.6. Dispoziții generale	101
3.7. Responsabilitățile statelor în acordarea asistenței medicale transfrontaliere.....	104
3.7.1. Responsabilitățile statului de tratament	104
3.7.2. Responsabilitățile statului membru de afiliere	108
3.8. Punctele naționale de contact.....	109
3.9. Rambursarea costurilor asistenței medicale transfrontaliere	114
3.9.1. Principii generale.....	114
3.9.2. Autorizarea prealabilă.....	116
3.9.2.1. Asistența medicală care poate face obiectul autorizării prealabile.....	117
3.9.2.2. Situații când este refuzată autorizarea prealabilă	118
3.10. Implicațiile administrative ale asistenței medicale transfrontaliere	119
3.11. Cooperarea în domeniul asistenței medicale transfrontaliere	119
3.11.1. Obligația de asistență reciprocă.....	119
3.11.2. Rețelele europene de referință	120
3.11.3. Cooperarea în domeniul bolilor rare.....	121
3.11.4. e-Sănătatea.....	124
3.11.5. Rețelele de evaluare a tehnologiilor medicale	124
3.12. Dreptul pacienților la recunoașterea prescripțiilor eliberate în alt stat membru	125

3.13. Punerea în aplicare în legislația națională.....	128
3.14. În loc de concluzii. Cauza Petru	130

CAPITOLUL IV

Dreptul pacienților de a fi protejați prin activitățile de farmacovigilență

4.1. Delimitări conceptuale.....	137
4.2. Necesitatea apariției farmacovigilenței Tragedia Talidomida	139
4.3. Dimensiunea internațională a farmacovigilenței Organizația Mondială a Sănătății	142
4.4. Modificarea legislației Uniunii Europene referitoare la farmacovigilență – Directiva 2010/84/EU.....	144
4.5. Armonizarea legislației naționale în domeniul farmacovigilenței	152

CAPITOLUL V

Regimul juridic specific al medicamentelor de uz uman pe piața Uniunii Europene

5.1. Principiul liberei circulații a mărfurilor pe piața internă.....	161
5.2. Restrângerea liberei circulații a mărfurilor în baza principiul precauției	163
5.3. Sănătatea publică	165
5.3.1. Strategia sectorială a Uniunii Europene privind sănătatea publică.....	165
5.3.2. Protecția sănătății publice.....	167
5.4. Protecția consumatorilor	169
5.5. Apropierea legislațiilor	174
5.6. Medicamentele de uz uman, mărfuri specifice pe piața internă a Uniunii Europene.....	175
5.6.1. Libera circulație a medicamentelor	175
5.6.2. Importul paralel de medicamente	178

CAPITOLUL VI

Dreptul pacienților de a fi protejați împotriva medicamentelor falsificate

6.1. Riscul pătrunderii medicamentelor falsificate în lanțul legal de aprovizionare	181
6.2. Uniformizarea dreptului european în domeniul medicamentelor falsificate	183
6.3. Elementele de siguranță pentru medicamente.....	184
6.4. Măsuri împotriva falsificării compușilor farmaceutici activi.....	185
6.5. Supravegherea lanțului legal de aprovizionare	187
6.6. Furnizarea de medicamente către populație prin Internet.....	189
6.7. Activitatea de inspecție și control	192

6.8. Protecția pacienților	194
6.9. Regimul sancționator	195
6.10. Punerea în aplicare.....	196
6.11. Studiu de caz: Medicamentul Pegasys.....	197
6.12. Concluzii.....	199
CONCLUZII ȘI PROPUNERI.....	203
BIBLIOGRAFIE	215